DÉPOT LÉGAL

NĂM THỨ 11 — SỐ 1102 — NGÀY THỨ BA 31 AOUT 1937

GIÁ BÁO: MỖI SỐ 0$04
TRONG NƯỚC: Một năm 6$00 — Sáu tháng 3.10 — Ba tháng 1.60
PHÁP VÀ THUỘC-ĐỊA PHÁP: Một năm 7$00 — Sáu tháng 3$00
NGOẠI QUỐC: Một năm 11$00 — Sáu tháng 6$00
Mua báo và đăng quảng-cáo xin trả tiền trước.

TIẾNG-DÂN

Cuộc đời như cuộc cờ, mỗi ván mỗi khác.

Chủ-nhiệm kiêm chủ-bút: HUỲNH-THÚC-KHÁNG

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY
Số 123, đường Đông-Ba, HUẾ
Điện-thoại số 62 — Đánh dây thép: TIENGDAN HUE

Quản-lý: TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

DÉPOT LÉGAL N° 49/97

THỜI-CUỘC TRUNG — NHẬT TRONG CON MẮT Ông A. VARENNE

«TRUNG-HOA NGÀY NAY KHÔNG PHẢI NHƯ TRUNG-HOA 10 NĂM VỀ TRƯỚC — ĐÁNH VÁN BÀI ẤY CÓ THỂ ĐƯA NGƯỜI NHẬT ĐẾN ĐƯỜNG NGUY HIỂM»

Ông A. Varenne, tưởng người Nam ta không ai quên cái tên ông. Ông trước làm Toàn quyền Đông dương (1925-1927), hiện làm đại biểu Bắc kỳ ở Thượng hội đồng thuộc địa. Khoảng đầu năm nay, ông có sang khảo sát tình hình Đông dương, nhân nhịp sang khảo sát nước Tàu nước Nhật một độ rồi đi vòng về Pháp, có viết nhiều bài bày tỏ ý kiến của ông đối với hiện cuộc Đông dương và Viễn-Đông.

Gần đây, nhân cuộc Trung Nhật xung đột, ông có viết một bài đăng báo *Paris Soir* bên Pháp mà một vả bạn đồng nghiệp báo Nam có dịch, bài ấy khá dài vẫn là theo chỗ sở đắc trong cuộc quan sát của ông, song thuy cũng dung về mặt nhân đạo và công lý mà suy trắc, không tán thành chủ nghĩa xâm lược. Xin trích đại đoạn như dưới: (Trích theo «VIỆT BÁO» ra ngày 24-8-37).

Trước ông nói:

«Cuộc chiến tranh Trung-Nhật rồi tạm thời giải quyết được yên ổn, đó là điều người ta có thể hy vọng, nhưng tờ hòa ước nào rồi cũng mỏng mảnh không chắc chắn, nếu nước Nhật không chịu bỏ cái thói cứ coi nước Tàu là một nước chưa đến tuổi trưởng thành, chưa đủ sức tự trị, ai muốn làm gì cũng được; sự xung đột chính ở đó...».

Kế ông nói:

«Nước Tàu hiện đã thực hành một công cuộc tổ chức giáo dục và cải cách hợp với sự nhu cầu đời tân tiến nầy, đã lập thành đạo binh mạnh luyện tập theo lối Âu châu, đã chỉnh đốn cuộc tài chánh, các tỉnh với chánh phủ Trung ương đã thành một khối không thể phân chia... Nói tóm lại, theo con mắt ông Varenne quan sát thì nước Tàu đã có một cái tinh thần quốc gia, nước Tàu ngày nay đã hợp nhứt, đã mạnh, không phải như nước Tàu 10 năm về trước. Nhật không thể thắng được dễ dàng. Mà người Nhật đánh ván bài nầy có thể đưa Nhật đến đường nguy hiểm...».

Hiện Trung Nhật đương còn đánh nhau lụng tung, kết cuộc rồi có đúng như lời ông Varenne nói trên không, thời gian sẽ trả lời; đối với bài trên, chúng ta chỉ phục 2 điều:

1/ Trong con mắt quan sát của ông, thoát ra ngoài phạm vi thành kiến, nhìn thấy nước Tàu ngày nay khác với nước Tàu ngày trước.

2/ Đứng về mặt công lý, nhứt định nhận quyết cuộc xung đột nầy gây ra bởi tham tâm của người Nhật, thủy chung không tán hùa theo phái đế quốc thờ chủ nghĩa xâm lược.

Theo chỗ quan sát của ông Varenne, ký giả rất trông người Pháp, cả các phương diện, đối với xứ Đông dương nầy cũng nhìn nhận rằng:

Đông dương ngày nay không phải như Đông dương 10 năm về trước mà trù định phương pháp cải cách cho thích hợp và hoàn thiện hơn lên.

SỬ-BÌNH-TỬ

Một vụ tự tử rất thảm

Cô Kim-Anh uống thuốc độc tự tử vì không chịu nổi đều nhục!

Tuần báo *Tân-Tiến* số 97 ra ngày 21 Aout có thuật vụ cô vợ thầy khán hộ sở Thú y tự tử một cách rất thảm, nguyên nhân chỉ vì không chịu nổi một đều nhục.

Ngày 10 Août vừa rồi, cô Hoàng-thị-Kim-Anh ở Sadec (Nam-kỳ) đi chợ, mua một con cua giá 6 xu. Cô đưa 1 cắc bạc ra, nhưng mụ bán cua vì bận bán, không thối xu lại; cô cấp rồ lại hàng khác mua, cốt có xu sẽ đem lại trả. Đến chừng mụ bán cua rảnh khách, nhớ lại có bán 1 con cua mà chưa lấy tiền, bèn chạy nắm rồ cô Kim-Anh kéo lại và đánh cho một bớp tai. Cô Kim-Anh chừng hửng, nói êm dịu: «Tôi mua cua của chị, đưa tiền chị không thối lại, nên tôi bước lại đây mua đồ khác lấy xu để đem trả chị; đây cắc bạc tôi vẫn còn cầm nơi tay đây, chị cũng nghĩ dùm, tôi như vầy mà đi ăn cắp 1 con cua của chị sao? Mà thôi, cắc bạc đây, chị thối lại dùm tôi». Mụ bán cua không thèm lấy tiền, lại còn chửi mắng và đánh thêm nữa, rồi giựt cái khăn đội đầu của cô nhét dưới đít và la lối om sòm. Gần đó có một người lính gác đã không can thiệp, lại còn nói rằng «quân ăn cắp đánh chết bỏ»!

Thế rồi cô Kim-Anh về nhà, thầy thông L. (chồng cô) người hiền lành, không gắt gao gì, chỉ nói: «Mình làm vậy còn gì thể diện một cô thông; thôi để tôi kiếm mướn một người đi chợ và nấu ăn cho khỏi phải xảy ra việc lôi thôi xấu hổ».

Từ ấy cô Kim-Anh lấy làm xấu hổ, lại thêm câu chuyện lan tràn ra, ai nấy đều biết, nên cô thừa lúc vắng chồng, mua bột thuốc chuột nống ly tử! Đem vào nhà thương thì sớm mai 12 Août linh hồn cô đã về cõi khác!

Cái chết của cô Kim-Anh đáng thương hại thay!

CHUYỆN ĐỜI

Người làm báo....

Phàm cái gì ở bên mình chưa có, thì cái hồi bắt đầu có, đối với nhiều người vẫn là một đều lạ. Lẽ không những lạ, mà có khi trở nên một sự quái gở trong trí tưởng tượng của người cũng nên.

Ví như việc làm báo.

Mình còn nhớ một hồi nào mình còn ngồi trên ghế nhà trường, mỗi khi mình nghe nói đến cái tên «làm báo» mình thường mình khâm phục anh ấy, nghĩ rằng cái hạng người làm báo chắc có nhiều cái đặc tài khác mình lắm đây: Tài ra không mấy lâu thời học, mình tiếp tô viết báo rồi cũng nghĩ ra nhiều làm mới «nhà viết báo» như ai, thì ra cái «nghề làm báo» chẳng có cái mốc gì gì khác với người khác hết!

Lại vừa rồi nhân đi trong Nông bèn kia, được nghe một người thuật chuyện thuở nhỏ sự anh viết báo mà mình phải tức cười. Người ấy khi đó là một thiếu nữ mới vừa ra trường thì phải. Cô ta tản đã nghe người ta kể chuyện những người viết báo nào bướng bỉnh, nào hay đội đầu nói khoác, nào hay phơi trên giấy trắng những chuyện có thể làm thẹn người ta v. v... Bấy ấy cô ta ở trên Huế, lại nghe nói một nhà viết báo đến bà ở Sài-gòn ra. Lại có một người khác bảo cô ta:

— Chị phải tìm cách tránh, nếu không nhà viết báo gặp được thì lôi thôi lắm. Họ có thể gặp qua mình, hỏi mình: «Cô đi đến đó?», mình trả lời rồi họ về viết đăng lên trên báo, lại chụp cả bóng mình và nói thêm những chuyện mình không nói nữa.

Nghe như vậy cô ta sợ quá, ở một trong nhà cho đến mấy ngày, không giám ra đâu ra!

Đó, với những chuyện như vậy, mà là chuyện thiệt nữa, người ta có thể phác họa ra một thứ người bướng bỉnh, phi thường gần như một hạng người bất lương trong xã hội, rồi nói đó là «người viết báo». Rồi kẻ lấy mấy cái chữ «người viết báo» mà đọa nhét người lương thiện cũng như ta nhét trẻ nít: «Ông Bụt Mo» hay «ông Kẹ».

Nhưng thiệt ra «ông làm báo» đâu có thế, ông cũng chỉ là người thường thôi!

Cái đó là nói cái thời kỳ đã xa lắm, thời kỳ mà sự làm báo còn là một sự kiêm, lạ. Nhưng đến ngày nay mà có người phê bình nghề làm báo và người làm báo càng gắt gao hơn, càng vô nghĩa lý, càng bất công, thì cái đó trông cũng là một sự lạ. Lạ nữa là người mở miệng phê bình những lời quá đáng ấy lại là những người văn minh.

Một gần đây ông Thống đốc Nam kỳ Pagès cho rằng nhiều ông chủ nhà báo đến mà có câu nói chung: «Các ông làm báo như con lợn!» (Vous faites du journalisme comme des cochons). Câu nói của quan Thống đốc có vẻ «bình dân» thật! Nhưng nó cũng có một cớ:

Nhân sau khi có vụ đình công của thợ xe lửa, phòng Nam báo phê Thống đốc có thảo một bản cáo không kỳ tên đưa nhờ các báo đăng. Các báo đăng bài ấy mà ở dưới lại có mấy giòng «xuất xứ» nói là của phê Thống đốc đưa ra...

Cái cơ hội đơn giản mà rước lấy tiếng mắng quá nặng nề, thương hại cho cái nghề cầm bút ở xứ nầy nhỉ?

Lạc-nhân

800 CÔNG NHÂN SỞ ĐỊA-PHƯƠNG SAIGON — CHỢ-LỚN ĐÌNH CÔNG

Vì sự bớt người và sắp nhập 2 sở xe tây làm một, ngày 23 Août 800 công nhân ở sở địa-phương Saigon — Chợlớn rủ nhau đình công, và yêu cầu:

1.) Cho người bị bớt vào làm lại.

2.) Đừng bớt công nhân nữa.

Hàng 24 Août, hai ông nghị Trần v. Kiệm và Nguyễn-văn-Liên có đem việc nầy điều đình tại dinh xã tây cùng ông Morie chánh sở quản trị địa phương và bà sư Lechamp.

Ông Lechamp hứa sẽ không bớt người nữa. Còn sự sắp nhập 2 nơi Xã tây đã nhất định; nhưng đến nhà làm ở hai sở mà nhà cửa xa xuôi như một Bình-đông, Bình tây v. v. thì mỗi ngày 2 buổi được xe camion địa phương rước đi làm việc và đưa về.

TRUNG-NHẬT CHIẾN-TRANH

Không có chính-biến ở Nam-kinh — Tàu đã lấy lại 9 huyện ở Sát-cáp-nhĩ và quyết lấy lại Mãn-châu và Nhiệt-hà — Quân Nhật bị thua luôn tiếp — Nhật thêm viện binh, máy bay, và bắt đầu dùng hơi ngạt — Bỷ trả lại tô-giới cho Tàu — Nga thiệt lực giúp Tàu — Đại-sứ Anh bị bom của Nhật

NHẬT KHÉO NHỒI SỌ

Thượng-hải, 22-8 — Người Nhật đặt bày nói rằng ở Nam kinh chia làm hai phái: phái chủ hòa và phái chủ chiến, thế nào rồi bùng ảnh ra cuộc nội loạn như ở Tây ban nha, mục đích hiện nay phải thừa cơ đoạt thắng thế.

Thông tấn *Domei* của Nhật lại cả gan đăng tin đồn vịt rằng ở Nam kinh đã có cuộc chính biến và tướng Bạch chung Hy bị bắt giam.

Thiệt ra chẳng có gì cả. Các nhà đương cuộc và dân chúng Trung hoa đều đồng lòng nhất trí trước cuộc chiến tranh với Nhật.

TÀU QUYẾT ĐÁNH LẤY LẠI MÃN CHÂU VÀ NHIỆT HÀ

Thượng hải, 20-8 — Theo *Central News* thì ngay hồi mới bắt đầu cuộc chinh chiến ở khắp mặt trận nầy, quân Tàu thắng luôn. Vậy nay Chính phủ Nam kinh quyết phái đại quân kéo ra ngoài Vạn lý Trường thành để đánh lấy lại Mãn châu và Nhiệt hà là những đất đã mất trước.

QUÂN TÀU TIẾN GẦN ĐẾN MÃN CHÂU

Nankin, 21-8 — Có tin ở Bảo bình vừa đến thì cuộc điện ở Hạo Bảo đã biến ra cảnh mới. Nhật nói quân Tàu theo đường xe lửa Bảo bình — Tuy viện tiếp mất lên, mà địa vị quân Nhật đóng ở Lương hương, đường Bảo bình — Hán khẩu, cũng đã lung lay. Đồng thời về mặt bắc Sát cáp nhĩ quân Tàu đã tiến gần Mãn châu.

ĐÃ LẤY LẠI ĐƯỢC 9 HUYỆN Ở SÁT CÁP NHĨ

Nam-kinh, 21-8 — Cũng theo *Central News* thì hôm 18-8 những bộ đội quân Tàu ở Bảo bộ Thiểm tây kéo đến Chương bảo liên hợp với quân Mông cổ phản chánh tại Gia bố tự, Thượng nghiệp, Hàng lỉ, thừa thắng đuổi đánh quân Nhật quân Nhật thua về Đa lưu. Sau trận nầy quân Tàu đã lấy lại được cả thảy 9 huyện ở Bảo bộ tỉnh Sát cáp nhĩ: Thương đô, Hoa đức, Thông lý, Nam trấn, Trương bảo, Hoa khôi, Gia bốc tự, Sàng lỉ, Thượng nghiệp.

QUÂN TÀU TẬP TRUNG TẠI MA CHANG

Thiên tân, 22-8 — Quân Tàu tập trung tại Ma chang cách Thanh đảo 50 cây số. Một phần quân lính ấy định kéo đến gần Thiên tân, còn bao nhiêu thì lần đông suốt theo con đường từ Bảo định đến Ma chang.

Đồng thời quân Nhật cũng tiến về phía Ma chang, theo con sông đào, để ngăn cản hành động của quân Tàu.

QUÂN NHẬT BỊ ĐÁNH LUI VỀ HONEICHAN

Thượng-hải, 22-8 — Có tin ở Bảo định phủ rằng sau một trận kịch chiến, quân Nhật mặc dầu có 30 chiếc máy bay và 20 khẩu đại bác hộ vệ, cũng bị quân Tàu đánh lui về phía Honeichan.

Quân Tàu hiện còn đương sắp đặt cuộc phản công ở Chương Bảo, trung tâm điểm của các đội quân Nhật Mãn ở trong tỉnh Sát cáp nhĩ.

Theo như tin tức của nhà binh đưa ra thì ngày 21-8 quân Tàu đã lấy lại các trận địa đã mất ở phía tây và đông Nam hành, và đánh đến quân Nhật xuống phía Nam bắt được rất nhiều binh khí của quân Nhật.

Ở NAM KHẨU QUÂN TÀU CŨNG CÓ PHẦN LỢI

Tây viên, 22-8 — Hai quân hiện đương đánh nhau kịch liệt tại Nam khẩu. Quân Tàu đóng ở trận cao bắn xuống rất thuận lợi, quân Nhật bị hại rất nhiều.

NHẬT ĐÃ CHỊU NHÌN NHẬN SỰ THẤT BẠI Ở NAM KHẨU

Thiên tân, 23-8 — Trong 2 tuần nay quân Nhật ra sức cướp nhưng được đều

(Xem qua trang 2 cột 3)

Giá sinh hoạt ở Huế lên cao quá!

Đồng franc phá giá, đồng bạc ở Đông-dương cũng chịu ảnh hưởng, giá các thứ hàng hóa vì thế mà đều tăng lên.

Nhưng bọn đại tư bản, đại nghiệp chủ các nơi, để tìm cớ lên giá những món hàng của họ. Rồi bọn buôn, bọn tiểu tư bản ở đây, lại nhân nhịp ấy mà tăng giá các thứ hóa vật lên một lớp nữa. Họ tăng giá một cách rất quá đáng.

Những hàng hóa ngoài tăng giá để đành, đến như những thứ thổ sản, thổ hóa, mà cũng hè nhau tăng giá lên một cách quá lố, xin kể ra đây, nội hai thứ cần thiết là đồ ăn và mặc, rồ hơn nữa là gạo và vải.

Ở đây, lúc đầu năm 1937, mua một đồng bạc gạo được hơn 80 lon sửa bò, dần lần xuống 70, 65, 60 rồi 55, 50, 45, cứ thế mà trụt mãi cho đến nay chỉ còn vỏn vẹn một đồng bạc dưới 40 lon!

Vải, thì lúc đầu năm, một thước tây giá 0$20, lần lên 0$22, 0$25, 0$28, 0$30, cứ thế mà lên mãi cho đến nay một thước là 0$40!

Mua mảng không đến nỗi mất, thuế nhập, xuất cảng cũng không tăng lên, mà vì cớ gì giá lúa gạo và vải cao lên đến thế?

Sự lên giá như thế, rất lại chỉ có bọn dân cày, thợ thuyền và các người làm việc các sở công tư, lương bổng ít ỏi, chịu thiệt hại hơn hết.

Mong Chính-phủ ở đây, lập một Hội đồng kiểm sát giá các hóa hạng và ngăn sự lên giá quá đáng.

L. C.

Đông-dương còn phải thêm quân qua Thượng-Hải

HAIPHONG. — Chính phủ Đông dương đã hạ lệnh cho hãng tàu Đều ngựa (Messageriers Maritimes) ở Haiphong, hoãn cuộc hành trình Haiphong — Saigon — Pháp của tàu Porthos, để tàu Porthos khởi hành sang Thượng hải, mang thêm một đạo quân nữa. Tàu Porthos rời Haiphong ngày 24 Août, hồi 4 giờ chiều, nếu không sự gì ngăn trở. Đội quân đưa đi lần nầy vừa lính Pháp vừa lính Nam có 600 người, lấy ở Haiphong và ở các nơi khác. Đội quân nầy do trung tá Fabre chỉ huy.

Nghe đâu ở Pháp cũng phải hai đội (bataillons) đi Trung hoa.

Chiếc Sphinx, vì trời bão, nên ở chậm lại vịnh Hạ long, không khởi hành ngày hôm 20 Août được. Chiếc thông báo hạm (aviso) La Marne, ở Saigon tới Haiphong sáng 20 Août cũng sắp khởi hành sang Thượng hải. Nghe đâu chiếc La Marne lúc đi dọc đường, sẽ nhận trọng trách hộ tống chiếc Sphinx và chiếc Porthos, để ngăn ngừa mọi việc có thể xảy ra. (*Đông-pháp*)

HỘI-CHỢ QUẢNG-NGÃI

Trước ngày Hội chợ khai mạc

Hội chợ Quảng ngãi, mục đích để khuyến khích các nhà nông, công, thương ở tỉnh Quảng nam, Quảng ngãi và Bình định. Công việc tổ chức trước ngày khai mạc năm nay náo nhiệt hơn mọi năm nhiều. Ở các thôn quê chợ bùa đều có giấy quảng cáo dán rải lung tung, và có trát sức cho các nhà nông, ai có chế tạo đồ vật gì tinh xảo và súc vật, thổ sản gì tốt, đem bày ở Hội chợ để lãnh thưởng. Vì vậy mà cái tiếng «Quảng ngãi trong một năm hai lần Hội chợ», nhiều người bàn nói luôn (Hội chợ mới mở vào ngày 19, 20, 21 Février 1937 trước đây, nay lại có Hội chợ mở vào ngày 14 đến 19 Aout 1937).

Quang cảnh Hội chợ

Hội chợ Quảng ngãi mở liên tiếp mấy năm nay, song ít được chỗ đất rộng rãi khoáng khoát, nên sự bố trí xem còn lộn xộn. Năm nay, nhơn dịp mùa lúa, dân linh sơn đã làm xong, các quan binh và linh dọn đến ở đến mới ngày 1-7-37, đến linh cũ (tức sở trường học Pháp-Việt Quảng ngãi năm trên, gần sở Công quản) còn bỏ trống, lại là khu đất rộng, hàn tổ chức bèn đúng ngay nơi đến ấy để mở Hội chợ, sửa sở mấy dãy nhà ngói và nhà tranh nhiều gian rộng rãi. Người sự tổ vẽ theo kiểu kiến trúc mới, tại nơi trường trước ấy còn cất thêm nhiều dãy nhà hàng tranh, dọc ngang tương đối nhau và dàng cột tre ngăn ra từng phòng. Từ một trước giám hàng cho đến cột đèn điện, thành, ngũ, gì gì cũng làm bằng cột tre, rồi trát đất hồi vôi. Bề ngoài trông vào rất đẹp mắt. Lại nữa, một dãy nhà của «Đông pháp Nông phố Khảo cứu viện», đất toàn bằng gỗ và lợp bằng tôn (tôle), trong ngoài sơn tô xem rất bằng bảnh không khác gì tòa nhà cất bằng gạch theo kiểu mới; nhứt là ban đêm, các thứ đèn điện đã sáng, làm cho quang cảnh càng tăng vẻ đẹp.

Hội chợ khai mạc

Theo như chương trình đã định, 10 giờ rưỡi ngày 14-8-37, Hội chợ Quảng ngãi khai mạc. Chứng kiến lễ khai mạc, có quan Khâm sứ Graffeuil, quan Thanh tra Trung kỳ Nông phố, Ngân hàng Reiseau, quan Thượng Kinh lễ Nguyễn-khoa-Kỳ, quan Công sứ Quảng ngãi Gey, quan Tuần vũ Hồng-quang-Địch cùng các quan Tây, Nam khác đông, đến đến đủ.

Các quan khách đi xem khắp các gian hàng và các loài súc vật đâu đấy, đúng 11 giờ, Hội chợ mở cửa để cho công chúng mua vé vào xem. Giá vé nhứt định: người lớn 0$05, trẻ nhỏ 0$02.

Các gian hàng bài trí

Bước vào trong cửa Hội chợ, đã thấy ngay sở Cảm giác trật tự của Hội chợ (Commissariat de la Sûreté), có 1 đội lính khố xanh đóng đó; bên cạnh sở nầy có một cổng, bong bóng là ngàu rất đẹp, trong có để một tấm bia làm bằng gỗ sơn thếp, trên đề 4 chữ Hán: «Cẩm thành trung nghĩa [illegible]», chính giữa treo 15 cái huy chương của hai chánh phủ Pháp, Nam. Hai bên có đề câu đối:

«Mình gương trung hiếu treo thành Cẩm;

«Hai chữ vinh ơn rạng cõi Hồng».

Khách xem ít người hiểu tấm hàng nầy để bài trí gì. Sau có

(Xem qua trang 2 cột 4)

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Vì một người thợ sơ ý, xuýt thiệt mạng một người dậy tờ

Hôm 24, hiệu Hà thanh, sơn và sửa xe đạp ở tại đường Citadelle, ngay vào cửa Thượng tứ, có xin nhà máy điện đem điện vào hiệu ấy, để chạy máy xay bánh và sơn xe đạp.

Trong lúc người thợ để mái ngói để bắt điện vào, chưa xong, phải sắp ngồi chồng lại trên mái, lấy giây thép buộc vòng lại, chưng chỉ buộc bằng sợi thép nhỏ.

Trong đêm 24, 25 Aout này, Ng. Soạn 19 tuổi (người làng Chi long, huyện Phong điền), ở dậy tờ với chủ hiệu ấy, rồi lên Đốc và một anh thợ sơn hiệu ấy, cùng trải chiếu nằm dưới bờ hiên nghỉ mát. Lúc chừng 12 giờ khuya, bọn tôi Soạn đương ngủ say, thì sợi giây thép bỗng đứt, chồng ngói to trông rơi từ trên mái oo xuống, đánh trúng nhằm giữa bụng tôi Soạn, làm cho Soạn tức không kêu ta gì được, chỉ nằm trợn mắt mà ngoi ngóp thôi.

May cho hai người kia tỉnh dậy, liền gỡ nếu hòa bà chủ, cho gọi xe chở ngay Soạn qua bệnh viện cấp cứu.

Quan thầy thuốc xem ra bệnh tình của Soạn cũng nặng, chưa biết có sống được không.

P. V.

THỪA-THIÊN

Bọn mót lúa ngang quá!

(Rất khổ nhà nông)

Ở miền Cao hai, tổng Lương điền, huyện Phú lộc, có cái thói quen, hễ gần tiến vụ rất lúa, con nhà làm ruộng ôm mối lo ngại, vì cái hại cơn mót.

Hạng cơn mót đây rất đông, có khi cả 15 hay 20 người bọn, mà con mót trên 20, 40, đến, số khi đông hơn nữa. Chúng gọi đánh đi mót, nhưng thật là để đi cắp, giựt, cướp lúa của người, chớ không phải mót lúa rơi, lúa sót như các nơi khác; khi thời chúng rủ nhau 5, 7 đứa mà xuống cắt lúa, khi sắp nhau đứng bốn phía xung quanh bờ ruộng, đi ngang đi ngửa đạp đầm đạt lúa, mót giựt tứ tung.

Nhà có lúa đi cắt, phần coi bọn cắt, coi lúa bó, phần đếm lúa gánh, mà con mót đông nhiều, có khi cắt không được, phải trở về.

Lại nữa gánh lúa bó về nhà, cũng bị những kẻ nằm đón lỗ đập cho rụng hột xuống mà lấy nữa.

Mất lúa rơi lúa sót, ai nói làm gì; đi này những khuấy nhiễu quá! Mong quan trên nghiêm cấm thương lý trừ mối tệ hại ấy cho.

Dân làm ruộng Cao-hai

THANH-HÓA

Số tiền ấy ở đâu?

Cả các xã hạt Yên định chúng tôi có góp một món tiền để làm 2 cái nhà thương trong huyện, bổ lông theo về thuế đinh điền, bao thuế điền thổ cứ mỗi trăm thêm 43 (43%) bao thuế đinh nữ mỗi trăm thêm 1250 (15%), tính được hơn 24000$, đã thu về vụ thuế năm ngoái (1936), nộp tại huyện rồi. Sau việc làm trường nó giấy cậu đình bài, không biết món tiền ấy để làm gì. Hiện trong huyện chúng tôi bị tình cảnh đói khổ. Mong quan trên lại mó tiền ấy cho, rất mong.

Cả thảo bao viện chức 4 làng:
An định, Tính mỗ, Bái chân, Đơn nai đồng ký

VINH

Mất thẻ thuế thân

Tôi là Nguyễn-Trinh 27 tuổi, xã Yên đồng thượng, (Hưng nguyên) linh trạm ở nhà Giây thép Vinh Chiều 16 tháng 7 ta, đi phát thơ báo ở phố cửa chợ Vinh, có mất một cái thẻ thân số 7.

Ai bắt được xin đưa lại nhà Giây thép Vinh cho, xin ơn tạ, mà nếu dùng thẻ ấy làm việc phi pháp, tôi không chịu trách nhiệm.

Nguyễn-Trinh

Một người vú bị đánh chết vì không để cho chủ dâm hiếp

Nguyễn-thị-Tâm người 40 tuổi, chồng đã già và con cũng đã lớn tuổi, quê ở làng Đặng xá, huyện Nghi lộc, lên ở thuê cho một người lính tây đen ở trại lính Trường thi đã mấy tháng nay.

Hôm 19 Aout vừa rồi, người chủ đi đâu kia, sau khi đã nốc mấy chai rượu, vào hiếp mụ vú già. Mụ chống cự lại thì chàng ta đóng chặn mấy cái cửa lại đánh đá mụ ấy rất tàn nhẫn, làm mụ vú già ngã lăn bất tỉnh nhân sự. Trong chốc lát thì thị Tâm chết.

Chàng Tây đen toan thu dấu cái án mạng ấy đi, thì vừa có người báo cho nhà chuyên trách biết.

Hiện việc đã giao lên tòa Tây án Vinh, chưa biết mạng người vụ già này sẽ có giá trị gì trước pháp luật hay không?

Dân nguyện

NGHỆ-AN

Tin thêm về vụ «Số bạo phạt ấy hiện ở đâu?»

T. D. số ra ngày 3 tháng 7 ta (8-8-37) vừa rồi, có đăng tin «Số bạo phạt ấy ở

(Xem qua trang 3 cột 1)

Tội hào lý mà dân phải chịu oan

HÀTĨNH.— Chúng tôi dân làng Ba lĩnh, xã Thanh lạng, tổng Văn lâm, phủ Đức thọ, xin quan trên xét cho việc sau đây:

Nguyên làng chúng tôi, hào cựu hay đương chức việc đến rượu lậu để kiếm..., mà dân bị phạt oan nhiều lắm. Quan Phó nguyên S. T. G. có về làng chúng tôi hội hào dân lại hiểu lắm giấy cam đoan, giao phó lý, đoàn trưởng, và mỗi họ hai người để phòng triệt việc rượu lậu. Trong giấy cam đoan phó riêng: «Nếu có xảy ra công phạt về việc rượu, hào lý phải chịu trách phạt».

Được chừng 7, 8 tháng, đã tạm yên. Sau họ không nghiêm cấm, để bọn hàu dân nấu rượu lại đi báo Đoan bắt để lấy thưởng, phạt thời dân trăng chịu.

Trong khoảng một năm gần (1936) mà làng bị công phạt ba lần:

1°) Ngày 13 tháng Giêng, ông Đoan bắt được rượu ở đất công, dồng dân trăng phải chịu phạt 100$.

2°) Ngày 9 tháng 2, Đoan bắt được rượu ở ruộng 6 chỗ là: Đinh-Đinh, Đinh Thu, Đinh thị Đọa, Nguyễn Khang, Ng. Tứ, Nguyễn văn Đọa, mà phó lý cam làm công, dồng dân phải phạt 110$, hào lý bắt bớt bông tiền, lấy bắt trương tác công-cảnh-nghĩa là những đồ bạc đồng dân trợ cứu ích, mà đưa nạp phạt, dân chúng rất là oan ức.

3°) Ngày 15 tháng 12, Đoan bắt được rượu ở đầm tư của Đinh-Đạo (anh ruột phó lý Đinh-Thân). Phó lý muốn tránh tội cho anh, tiêu xuất làm công trí, giấy vẽ phạt dân 100$80. Phó lý mưu với những người hào cựu, vay bạc mà nạp phạt, làm giấy rằng: «dân kỳ cựu thuế bổ gia vào bạc sưu lấy mà trả nợ».

Dân lấy làm oan ức, đã có đơn kêu quan Phủ ngày 27 tháng 2. Ngày 28 tháng 3, dân lại kêu Tỉnh. Lâu ngày chưa thấy xét hỏi, dân tiếp kêu, Tỉnh hiểu rằng đã trao giao quan Phủ xét. Dân tới kêu, quan bảo: «đợi sưu thuế xong sẽ cứu».

Dân nghĩ rằng: mùa màng thì mất, dân tình tối khổ, phải kêu trước, kẻo sợ kẻ mua thuế, thừa lý vin lấy cớ ấy, gia bổ số bạc phạt vào sưu ích, không biết lấy gì mà đền bồi, nên ngày 16 tháng 5 trước đây có đưa kêu Bộ Tư-Pháp.

Vừa hỏi sưu thuế khẩn, mà phó lý mưu cùng hào cựu, áp bức đồng dân khẩn số bạc sương-công-cảnh của dân 100$02, lại khấu 12$00 nữa, để giả những người sáo khá, con những khoản chi tiêu đều khẩn hết, để chiếm số bạc sưu ích về dân, dân phải chạy vay mà nạp cho đủ. Vậy nhờ lượng quan trên mở mình thương xét, đòi hào lý và Đinh-Đạo xét hỏi; 1°) Xin trả số bạc 100$ lại cho dân; 2°) Nếu Đinh-Đạo không chịu trả, thì bắt y làm giấy nhượng đầm ấy làm công trí của dân. 3°) Bắt bọn hào lịch phải theo lệnh quan trên, nghiêm cấm việc rượu lậu, và phải chịu trách nhiệm mỗi lần có việc công phạt vì rượu, để cho dân chúng tôi được nhờ.

13 người dân ký tên

Mandat của ai?

Bản báo có tiếp được 1 cái mandat trả tiền báo ở Phú-Quảng, mà trong thơ ký tên không rõ, vậy Ngài nào có mandat ấy xin cho biết.

T. D.

Ai muốn biết địa dư, lịch sử, v.v., của tỉnh Kontum và nhất là công cuộc thực dân của người Nam ta ở trên ấy;

Ai muốn biết tình tình phong tục của giống người Mọi; tục mê tín, cách tổ chức xã-hội vv...

Thì hãy đọc cuốn:

MỌI KONTUM

là một cuốn sách nghiên cứu rất công phu.

Giá 0$85, có bán khắp các hàng sách. Mua buôn mua lẻ hỏi tại imprimerie MIRADOR HUẾ

Cước phí gởi sách người mua chịu.

Tại Tiếng-Dân cũng có bán.

VẬN-VẬT

Trông mưa

Sấm chớp lung tung bốn phía trời,
Sao chưa thấy nước hỡi ông ơi!
Máy thiêng cụ tạo còn xuay chứ!
Tiện khát con đeo khó chịu hoài.
Hà lô thần mưa đương dở dấu,
Hãy là chúa hạn chửa nhường ngai.
Kìa ai Phó-Duyệt mặn mau đây. (1)
Kẻ nhịp rồng mây đã tới nơi!

SÃO-NAM

Họa bài thi mừng Tiếng-dân 10 tuổi

I

Từ thuở chào đời mười lăng cu,
Mười năm tính lại đã vừa qua.
Chín con nở phụ quê hương mẹ,
Nòi giống nào quên đất nước cha.
Sau trước một lòng dìu lấy trẻ,
Đăng cay mấy đoạn nâng chi già.
Còn trời còn đất còn ra tiếng,
Bao quản đường dài ngăn dặm xa.

II

Đã sanh ra phận đứng làm người,
Sắt đá rèn lòng có mấy người.
Gắng sức chèo theo thời cùng một,
Ra công lướt tới sổ hơn mười.
Văn chương đặt để lời thêm thú,
Từ điệu truyền rao vận hỏi tươi.
Đêm vái Phật Trời tăng tuổi thọ,
Lạc quan cùng cất tiếng vui cười.

Xuân-Quan (Quảng nam)

Mừng báo Tiếng-Dân 10 tuổi

TIẾNG khắp bốn phương trời, ngọn bút mười năm, trơ trọi sắt.
DÂN toàn ba cõi đất, kỷ đời hai chục rõ ràng gương.

MANG-TẤN-CẢNH

1) Vua Cao-Tôn bảo ông Phó Duyệt: đại hạn đang mấy lâm mưa.

PHÚ-XUÂN HỌC-HIỆU

Đường Gia-Hội — HUẾ — Lập từ năm 1931

Hiện-trường: CAO-VĂN-CHIỂU

Khai-giảng: Thứ hai 30 Août 1937 — *Thi học bổng*: Thứ năm 16 Septembre

KẾT QUẢ CÁC KỲ THI

Tiểu-học Pháp-Việt: Năm 1937 đậu 38 trò.

Tốt-nghiệp Thành-chung: Năm 1935: đậu 8 — 1936 đậu 18 cả và 2 kỳ)
1937: đậu 6 (kỳ đầu).

Lê-văn-Cầu, Trương-Đình-Lăng, Lương-Khiêu, Nguyễn-Phọa, Nguyễn-đăng-Sang, Trương-văn-Xuân.

(chưa kể ba người được vào vấn đáp) Lâm-Lợi, Thái-Tiêm, Phạm-công-Thường.

Vào trường Trung-học Khải-Định (Lớp Nhứt-niên): đậu vào 22 trò

(Học trò Phú-Xuân đậu đầu)

TRONG NĂM 1936-37 ĐÃ CÓ: 3 lớp Đệ Nhứt-niên, 2 lớp Đệ Nhị-niên
2 » » Tam-niên, 2 » » Tứ-niên

(Giờ nay, chỉ có Bổn-trường là có cả các lớp về ban Cao-đẳng Tiểu-học)

Bổn khai-giảng, sẽ mở thêm ban Tứ-tài

Năm nay, sẽ có những Giáo-viên này dạy ở Bổn trường:

M. TRẦN VĂN CÁC, Cao đẳng Sư phạm, cựu Giáo viên ở các trường Lycéum *Paul Doumer* và *Chiêu-Thanh* ở Saigon, đã dạy lớp Tứ niên ở Bổn trường trong 3 năm nay, và mới rồi được *Nhà Học chánh cử vào ban Hội đồng Giám khảo thi Tốt nghiệp*.

M. TẠ ĐÌNH CUNG, Cao đẳng Sư phạm, cựu Giáo viên ở các trường Trung học *Hồng bàng* (Hanoi) và *Paul Doumer* (Saigon).

M. NGUYỄN BÁ CƯỜNG, Cử nhân văn chương, sẽ dạy ở lớp L.A.M.S. (mở vào kỳ nhập học năm nay) và nhiều Giáo viên Tây tài Bản xứ và Pháp quốc, v. vân ...

CHÍNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ NHỈ NĂM 1937

900.000 đồng Bạc

Chia làm NĂM BỘ mỗi bộ 180 000 vé, mỗi vé 1 đồng bạc. (NAM-KỲ, CAO-MIÊN, BẮC-KỲ, TRUNG-KỲ và AI-LAO). Nơi xổ định ở HANOI, và thôi bán vé trước ngày xổ 2 ngày. Các ngày xổ số sau này:

5 Août, 9 Septembre, 14 Octobre. 2-12 1937 và 5-1-1938

Mỗi lần có 4029 số trúng như sau này:

1 số trúng		4.000$	4.000$
8	»	1.000.	8.000.
60	»	100.	6.000.
360	»	50.	18.000.
3 600	»	10.	36 000.
4.029			72.000$

Có năm số lớn chung cho cả 5 bộ

Xổ tại HANOI ngày 6 tháng giêng năm 1938

1 số trúng 100.000$ 1 số trúng 40.000$
1 » » 20.000. 2 » » 10.000.

Những vé hoặc trúng hay không trúng, vé năm kỳ xổ của năm bộ đều được dự vào cuộc xổ chung lấy 5 lô lớn.

CHÚ-Ý: BỘ NAM-KỲ từ số 000 000 đến số 099.999 và từ số 100 000 đến số 180.999 — BỘ CAO-MIÊN từ số 200.000 đến số 289 999 và từ số 300.000 đến số 389 999 — BỘ BẮC-KỲ từ số 400.000 đến số 489.999 và từ số 500.000 đến số 589 999 — BỘ TRUNG-KỲ từ số 600.000 đến số 689 999 và từ số 700.000 đến số 789.999 — BỘ AI-LAO từ số 800 000 đến số 889 999 và từ số 900.000 đến số 989 999.

Có trữ bán tại Pharmacie de Huế 39 Rue Paul-Bert à Huế và các Hiệu thuốc Tây ở các tỉnh.

Học sinh xin vào học trường «Hồ-Đắc-Hàm» nên để ý:

Bổn trường tiếp được rất nhiều đơn xin vào học trong (INTERNES). Bổn trường xin bá cáo cho phụ-huynh học-sinh biết rằng:

1°— Hiện nay Ký-túc xá (internat) của bổn trường đã hết chỗ rồi; bắt đầu ngày nay bổn trường chỉ nhận học trò ngoài (externes) nữa mà thôi;

2°— Học-sinh nào đã gởi thơ giữ chỗ ở trong, hãy làm đơn (theo kiểu trong cuốn Điều-lệ) gởi gấp về, để nhà trường sắp đặt;

3°— Người nào đã nộp đơn xin vào học trong (interne) rồi, mà đến kỳ hạn 5 Septembre không nhập trường và cũng không gởi thơ về nói trước, bổn trường sẽ coi như là không xin vào học trong nữa;

4°— Muốn giúp học sinh ở xa mà không thể học trong được, lại không có nhà quen ở Huế cho tiện việc học ngoài, bổn trường sẽ tìm và chỉ giùm nhà gia trường có đủ điều kiện để gởi học sinh ở học. Hãy viết thơ về ngay để trường lo liệu.

Xin nhắc lại: ngày khai giảng là ngày thứ hai 30 AOUT 1937.

Huế, ngày 14 Août 1937

Trường «HỒ-ĐẮC-HÀM» bá cáo

CẦN DÙNG nhiều người đã tư cách để kỷ thác học sinh đi học trường «Hồ-Đắc-Hàm». Xin cho biết gấp để thương lượng.

CÁC PHỤ-HUYNH CÓ CON GÁI HAY EM GÁI NÊN BIẾT!

Trường nữ-học **HOÀI-ĐỨC** ở phố hàng Trống, HANOI, téléphone N° 866 là một trường tư-thục nữ-học lớn nhất xứ Đông-Pháp; mở đã 4 năm nay, có đủ ban Sơ-đẳng và ban Thành-chung, có lớp học rộng rãi, có sân chơi bát ngát, có nhà lưu-học-sinh, có nhiều nữ-giáo-viên Pháp và Nam chuyên giạy.

Cách tổ-chức trong trường thật chu đáo, trong vụ hè này có hơn 400 nữ học-sinh theo học.

NGÀY KHAI-GIẢNG BAN SƠ-ĐẲNG: 1er Septembre.

NGÀY KHAI-GIẢNG BAN CAO-ĐẲNG TIỂU-HỌC: 5 Septembre

Ai muốn hỏi thể lệ nhà trường thì viết thư cho:

MADAME **Huỳnh-Tân**, 70 Jules-Ferry HANOI

Mới về dĩa hát **COLUMBIA**
điệu Huế, bán giá đặc-biệt rất rẻ:
0$60 — 0$70 *một dĩa*

SOCOA — HUẾ

Độc-quyền máy vô-tuyến-điện: **PHILIPS RADIO** VÀ **PILOT**

Sữa NESTLÉ
hiệu CON CHIM

Sức Khỏe Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lyssées ở Khắp Đông-Dương

PHÚ - AN HỌC - HIỆU

N° 102 — Đường Chùa-Cầu — FAIFOO

Hiệu trưởng: M. TÔ - HIỀN, cựu giáo viên trường công

Sáng lập năm 1933 là một trường tư-thục có tiếng nhất tỉnh Quảng-nam. Cách tổ chức rất hoàn toàn. — Học 1 lớp đầy đủ. — Kỷ luật nghiêm nghị — Giáo viên lão luyện có bằng cấp Tú tài hoặc Cao-đẳng và dạy rất tận tâm. — Số học-sinh càng ngày càng đông, mỗi năm thi đậu nhiều:

Đã đậu đầu 2 năm kế tiếp.

Thi cấp học bổng cho học-sinh lớp Ba, lớp Nhì nhứt-niên, nhị-niên và lớp Nhứt ngày. . . . . 4 OCTOBRE 1937

Khai giảng niên học 1937 - 38 ngày. . . . . 1er SEPTEMBRE 1937

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 2)

đâu? » thì chính ngày hôm ấy có giấy Tỉnh đài mấy người dưới nầy vào làm chứng, và ai nấy đã tiêu khai: Hương Ngà, bà Sen và Hoe Giao...). Ở đình quan Án sát, hôm sau (4 tháng 7 ta) Giáo Ngượng vào khai.

Quan lấy khai tiêu xong rồi, ai nấy cho về, còn Hoe Đại thì vẫn còn đam, nhưng y nói nhất định đã nộp 50$ bạc phạt tới quan Huyện.

Chưa rõ quan trên xét sao.

Rỗ ràng

QUẢNG - TRỊ

Thuê người dẫn đường đi bắn lại bắn nhầm người ta, rồi bỏ cút!

Trong đêm 20, 21 Août nầy, Phan-Ngân 20 tuổi, người làng Phước môn, phủ Hải lăng, nhà gần bên đường thiên lý; khi 7 giờ đêm ấy, thấy một chiếc xe ô-tô đến đỗ trước nhà. trên xe có một người tây và một người thầy xế.

Người tây cho người thầy xế gọi Ngân ra, bảo dẫn đường nào nhiều sơn thú cho ông đi bắn, rồi cả cho tiền.

Ngân dẫn người tây ấy đi, còn người thầy xế ngồi ngủ xe.

Bác Ngân dẫn đi được một đoạn đường chừng 2 cây số, không biết người ấy xô ý, đụng chạm rồi ra thế nào, một tiếng súng nổ, một viên đạn trúng nhằm gò má bên mặt của Ngân, máu ra lai láng. Ngân nằm bất tỉnh.

Sau một hồi lâu, Ngân tỉnh hồn dậy, không thấy người tây ấy nữa. Ngân ôm đau lần mò về nhà, thì ra người tây ấy đã đông xe đi mất.

Ngân quả mâu, trông vết thương nhẹ, lấy lá phết giệt may có lành; không ngờ đến thương khá nặng, càng ngày càng sưng hấp cả mặt mày, đến nay đau quá, không thể chịu nổi, mới lần vào bệnh viện Huế xin điều trị.

Người tây nào có cái cử chỉ lạ đời như thế? P. V.

QUẢNG - NAM

Cháy nhà mà cũng tiền hiền!

Tối ngày 27 tháng 6 ta, làng Hưng đông, tổng Hưng thạnh, phủ Thăng bình, nhà tên Ngụ-ốc-Tỏ phát cháy, may đêm ấy ít gió, thổi lan đến mấy nhà lân cận, họ rỉ nhau chung lại ít nhiều để lìm lỉ tăng bà hồn!

Lý trưởng Tăng-Trữ hiểu rằng: mỗi nhà phải góp 0$15 cho được trên dưới 4$00. Tưởng là hiểu góp để giúp cho người bị tai nạn, không ngờ y bảo mua heo cúng tiền hiền, rồi y đóng chánh tế bỏ cái đầu heo! thiệt oan cho đồng tiền hiền quá!

Bất tin thần

PHÚ - YÊN

Trường học nầy phát mãi sao?

Ở làng Quan quang, thuộc tổng Hòa bình, phủ Tuy Hòa, có cái trường học (trường Liêu hương Quan quang) nhà nước cất hồi 1917, nay đã 20 năm.

Trong khoảng thời gian ấy, trường gần đã rã tiếp cho hồi bao nhiêu học sinh của mấy làng lân cận. Bạn trẻ trong 9, 10 xã thôn, phụ cảnh nhờ cái trường ấy mà tránh được nạn mù chữ và thi đậu Tiểu học Yếu lược được nhiều; đi ra trường tỉnh, trường phủ, thì đậu bằng Sơ học Pháp việt cũng đông, phần đông vui mừng.

Năm 1927, quan Phó Vệ-Vọng có quyền hiểu tài hào điền hộ để cất lại trường ngói, vì sự công ích, nên chi điền hộ mấy xã đây (Quan quang, Tường quang, Thọ vức, Xuân hòa, Phụng nguyên, Sơn triều, Thọ bình, Cẩm tú, Ngọc phong, Kinh đức, Phước khánh tỉnh nguyện) góp điền thổ một năm 0$20, lâng sở lại 0$30, tổng cộng 1200$, để cất ngói cái trường ấy.

Trường rất đẹp đẽ, rộng rãi, cao ráo mát mẻ có cửa gương, có hiên tứ phía, bề dài 18 mètres, bề ngang 9 mètres, có giếng vôi, có vườn cau chuối, có cây đại thọ, rân dạn tử tế, có tư thất, để tập thể thao. Một cái trường mà đường hoàng như thế cũng là rất ít ở thôn quê.

Về khoảng mấy năm 1930, 1931, 1932, nước đến thấy Đông-cam về, đường sá bùn lầy, đi lại khó khăn, các thầy giáo ở xa đến, không phục thấy thổ, trẻ em sức yếu đi học hay đau; sự giảng giải và sự học tập cũng chín lôi thôi. Số học trò mỗi ngày, mỗi giảm, đến nỗi còn 5, 10 trò, trường ấy phải tạm đóng cửa; hàn gắn vật hiện đem xuống làng Phước khánh lập trường mới.

Mấy năm nay, trẻ em không có trường học, con nhà nghèo không thể đi học trường xa, đành mang cọc đất! Trông mong nhà nước bỏ thầy giảng lại, nay bỗng nghe tin đồn giá phát mãi cái trường ấy để lấy tiền cất trường Phước khánh, phần đông thất vọng!

Một vùng 9, 10 xã thôn, đến cư trú một đã sẵn có cái trường tốt đẹp, nhà nước chỉ bỏ thầy giảng lại để cho trẻ em có nơi học tập, không tốn kém gì mà đến được cọng hưởng cái ân khai hóa như trẻ con các nơi, mong thay!

Dân

THƠ-TÍN

Ô. Ng. xuân Lộc, Hưng long, Phan thiết

Được mandat 5$ trả tiền báo đến 10-8-37 còn thiếu 2$62. Xin ông gởi trả cho và trả luôn hạn mới, cám ơn.

Ô. Ng. hữu Sam, Huế

Được mandat 5$ đến 10-8-38 còn thiếu 1$00.

Ô. Lê thi Ba Tỷ, Ngọc trà, Quảng ngãi, Thanh hóa

Được mandat 5$ đến 20-4-38, còn thiếu 0$73.

Ô. Phan Như, Phước thuận, Gò công

Được mandat 2$ đến 15-4-38 còn thiếu 2$44.

Ô. Hà Trinh, Trung giáo, Bình sơn, Q ngãi

Được mandat 2$ đến 31-1-38 còn thiếu 0$47.

Ô. Võ gia Luân, Phước hòa, Phú yên

Được mandat 2$ đến 31-12-37 còn thiếu 0$41.

(Xem tiếp qua trang 4 cột 1)

TRUNG — NHẬT CHIẾN - TRANH

(Tiếp theo trang 1)

Nam khẩu, vì bộ cho đó là cái chìa khóa bình trực mở cửa cho họ thống trị trọn miền Bắc kinh và Hồng cảng. Nhưng bây giờ cái kế hoạch của họ đã bị thất bại rồi. Tổng bách đình Nhựt ở đây tuyên bố trong hồi thứ bảy rằng cuộc công kích của quân Nhật ở Nam khẩu đã trễ ngại. Nước mưa trên núi chảy xuống nhiều quá làm cho các con đường đất bùn ra cuối nước, các tân sở đều bắc ra sông, quân lính Nhựt bị nước lên tới ngực. Vì lẽ ấy nên quân Nhựt không thể đánh nữa và đương lo phòng ngừa cho khỏi bị quân Tàu công kích

TÌNH THẾ QUÂN NHẬT Ở THƯỢNG-HẢI

Thượng-hải, 23-8 — Các thầy quân và không quân của Nhật huấn luyện rất tinh thục. Tài thao lược của hạ tuy hơn quân Tàu thua, nhưng hiện nay tất cả quân lính của Nhật ở Thượng hải chỉ có 12.000 người mà bên quân Tàu có những 200.000 người.

Quân Tàu nhiều hơn quân Nhật những ngót 18 vạn người, vả lại các khí giới tối tân, máy bay cũng đã đông nên bám quân Nhật vào một tình thế rất nguy hiểm.

KHÓI LỬA Ở THƯỢNG-HẢI

Thượng-hải, 23-8 — Khắp các miền Sầm gia loan, đường Ngô tùng, đường Bách lão hội, từ sớm hôm 21-8 đến sáng hôm nay vẫn chưa hết cháy. Cả gần đường Bảo Tử xuyên, đường Bảo linh, cũng có hai chỗ cháy.

Cứ lời người ở Hồng khẩu trốn thoát nói lại, thì lửa cháy ở Hồng khẩu và Dương thụ phố nầy, không những bởi tạc đạn nổ xuống, lại còn do quân Nhật đốt trước khi rút lui.

TÀU NÉM BOM XUỐNG HỒNG-KHẨU

Đông-kinh, 23-8 Đội phóc binh Tàu ở Chosju đã ném bom xuống miền Hồng khẩu là nơi các kiều dân Nhật tụ hợp, từ nửa đêm đến 4 giờ sáng hôm thứ bảy; nhưng sau đội phóc binh Nhật ngăn cản được.

Sáng hôm nay, 10 chiếc phi cơ chiến đấu của Tàu bay đi Thượng hải, bị các phi cơ Nhật đuổi bắn hạ được hai chiếc gần Chosju.

Một chiếc phi cơ Tàu ném bom xuống phố Boon làm một người Nhật chết và 4 người bị thương.

Sáng hôm nay, các phi cơ Tàu lại ném bom xuống chỗ quân Nhật đóng ở Mikoi.

NHẬT SỢ QUÂN TÀU ĐÁNH QUA TRIỀU - TIÊN

Đông-kinh, 23-8 — Vì địa thế xứ Triều-tiên rất hệ trọng về chiến lược nên viên tư-lệnh quân đội Triều-tiên đã ra lệnh giới nghiêm khắp xứ.

Quân đội Nhật ở Quan-đông cho hay rằng mình phải đến chiếm, hết sức mật nhọc với các chi đội Mông-cổ cùng quân đội Tàu ở Sát-cáp-nhĩ, tại phía Bắc thành Trương-bá, trên các con đường thông thương giữa thành Urga và Trương-gia-khẩu

NHỰT ĐEM THÊM QUA TÀU 106 CHIẾC MÁY BAY...

Saigon, 24-8 - Có tin nói rằng 3 chiếc hàng không mẫu hạm của Nhật chở 106 chiếc máy bay qua Tàu trợ chiến. Đoàn mẫu hạm nầy hiện đã tới đậu ở bờ biển Triết-giang gần Thượng-hải, và những máy bay kia sắp cất cánh bay vào đất Tàu để giúp Nhật tác chiến.

... VÀ 500.000 VIỆN BINH

Thượng hải, 24-8 — Có nhiều chiến hạm Nhật chở 50.000 viện binh mới tới Thượng-hải. Những viện binh ấy đã lên bờ một cách khó khăn nguy hiểm cũng như mấy toán viện binh trước, vì bị quân Tàu ngăn trở, xô cùng đại bác bắn như mưa. Nhưng nhờ có phóc binh Nhựt yểm hộ, giao chiến với phóc binh Tàu kịch liệt, nên cả 5 vạn viện binh ấy đã lên bờ được hết.

Vừa rồi quân Tàu đã công kích quân Nhật ở mặt trận phía đông, nhưng đều bị quân Nhật đánh lui cả.

QUÂN NHẬT ĐÃ BẮT ĐẦU DÙNG TRÁI PHÁ HƠI NGẠT

Thượng-hải, 23-8 — Viên đại diện của Tổng-hành-dinh Tàu mới công bố rằng vừa rồi có 11 chiếc máy bay của Nhật tới thả trái phá hơi độc xuống thành Giang-loan ở cửa sông Dương-tử.

... VÀ ĐƯƠNG LO LẬP MỘT NƯỚC MỚI Ở HOA-BẮC

Bắc bình, 23-8 — Trong thành Bắc-bình vẫn được yên ổn, phong trào vận động cho Hoa bắc tự trị vẫn không triển một cách phi thường. Bọn người Tàu bịnh Nhật vâng lệnh quân Nhật, ngày đêm hoạt động một cách hăng hái để lấy 5 tỉnh Hoa-bắc lập thành một nước độc lập lấy tên là Houatalkouo (Hoa-tây quốc!)

Quân đội của Nhật trong tỉnh Hoa-bắc đã lên đến 100.000.

TÂY TẠNG ĐỐI VỚI VIỆC KHÁNG NHẬT

Lapiat, 20-8 — Hôm 17-8, các giới nước Tây tạng đã lập thành hội «Không định hiệp viện» tại Lạp-đát (Khazas kinh đô nước Tây-tạng).

BÁO ANH KHEN QUÂN TÀU

Londres, 20-8 — Báo «Times» đăng bài tả cái cảm tưởng đối với quân Tàu, đại khái như sau nầy: «Về cuộc Tàu kháng chiến với Nhật phen nầy, dù chưa thể đoán trước được kết cục bên nào thắng bên nào bại, nhưng ít nhất chúng ta cũng có thể nói rằng: Kể cả phần hợp kỷ luật và phần đũng vũ, quân Tàu có cái biểu tượng rất tốt. Như không quân Tàu mới phát triển thế mà chẳng ngày nào là chẳng đối kháng với không quân Nhật khắp các nơi».

NƯỚC BỈ TỰ TRẢ LẠI TÔ GIỚI CHO TÀU

Bruxelles, 24-8 — Nước Bỉ - lợi - thì tuy không có quyền lợi gì về chính trị hay kinh tế ở Viễn-đông, song đối với cuộc Trung - Nhật chiến tranh rất lấy làm để ý. Các bậc nhân sĩ trong chính giới cùng chính phủ nước Bỉ tự đem tô giới của Bỉ trả lại cho Trung - hoa.

NGA GIÚP TÀU: 362 MÁY BAY, 200 XE TĂNG, 450 KHẨU ĐẠI BÁC VÀ VÔ SỐ BINH KHÍ KHÁC NỮA

Đông-kinh, 22-8 — Dư luận ở đây hết sức chấn động vì thấy bản Yomiur Suimbun lược dịch và đăng tải một tin điện đề tờ báo Pháp «La République» ở Ba-lê truyền bá ra đại ý như vầy:

Hai chánh Nga Sô-việt và chánh phủ Nam-kinh mới ký kết hiệp ước đồng minh về cả hai phương diện quân sự và kinh tế.

Nga hứa giúp chính phủ Nam-kinh 362 chiếc máy bay, 200 cái xe tăng, 450 khẩu đại bác, 1.590 khẩu súng liên thanh với vô số súng trường, xe hơi, ngựa và nhiều thứ chiến cụ, đạn dược khác nữa.

Đặng trả ơn Nga. Tàu hứa sẽ cho Nga nhượng địa đặng cất một con đường sắt nối liền đường xe lửa Tây-bá-lợi-á với Hoa bắc. Ngoài ra, Tàu còn chịu cho Nga hưởng nhiều đặc quyền khác nữa ở Hoa-bắc.

THỐNG SOÁI NGA SANG MÔNG CỔ

Đông-kinh, 22-8 — Ông sứ thần mới của Nga Sô-viết là Siarmtoky đã tới Đông-kinh. Ông có truyền bố: Nga với Nhật phải nghiên cứu lại các việc điều đình từ trước tới nay của hai bên.

Ông lại nói rằng viên Thống soái Blucher sang Viễn-đông và người Mông-cổ xem xét quân Nga là tin chắc.

ĐẠI-SỨ ANH Ở NAM-KINH BỊ QUÂN NHẬT HÀNH - THÍCH

Thượng-hải, 26-8 — Hôm qua Đại sứ Anh ở Nam-kinh, Sir Hughe Knatchull Gaggesen, từ Nam-kinh đi sang Thượng-hải để tìm Đại-sứ Nhật mà bàn chuyện lập tô giới Pháp và tô giới Quốc-tế ở Thượng-hải làm khu phi chiến. Ông cùng các người tùy tùng ngồi trong một chiếc xe hơi có treo cờ Anh, đi được 80 km, thì một chiếc máy bay Nhật hạ thấp xuống ném một quả bom trên xe.

Quả bom ấy trúng vào vai Đại sứ, xuyên vào phổi. Trong lúc Đại sứ ngã xỉu trên tay viên quan hầu, thì lại có một chiếc máy bay cũng của Nhật tiếp tới ném thêm một quả bom nữa.

Người cầm lái xe thấy vậy lật đật cho xe chạy về nhà thương County hospital.

Đại sứ đã tỉnh, nhưng các quan thầy thuốc chưa dám nói quyết có thể lành cùng không.

Được tin vụ hành thích nầy, dư luận ở Anh, Pháp và Mỹ rất lấy làm bất mãn

Bệnh Quỷ Thuốc Tiên

Giữa các người mắc bệnh lậu, hay Tim-La, mới hay đã nhập cốt, hay Lậu đã Nhập-cốt, thì trong người vẫn được khỏe mạnh, chỉ khi nào thêm đêm uống rượu vào, trong người mệt nhọc thì cũng có tí mủ, hay nước đái vàng, hay có cặn trắng, như thế là lậu nhập cốt, bệnh như thế vô tình đi lại với vợ, thì người vợ mắc phải thì không đau buốt gì, chỉ thấy ra hơi hư, huyết bạch, cũng các vi trùng sự nó ẩn vào trong tử cung, thì hay lạnh bụng, đau bụng, đau giọc con (Métrite) đa thì vàng, hay bồng cốt vật, hay khóc đêm v. v., vì không đau buốt, vì tử cung của đàn bà nó ngăn và to, vì thế không mấy người biết trường hợp phải bệnh lậu, như thế đã tin cậy ra làm bệnh nguy hiểm lắm. Vậy các người mắc các bệnh đó mà đã uống đủ các thứ thuốc, trong Nam, người Bắc, rồi, bệnh vẫn không khỏi và rất bất mãn đặc. Bà cứ tin dùng thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP 67 Hàng-nâu BẮC-NINH (Tonkin) nếu thế nào cũng mau khỏi và rất bất mãn đặc, người không lại, không hai tính dục, thực như thế, chứ bản hiệu không khen mọi người nói như thế, như thánh rất hai chỉ là lên người có bệnh, nếu mắc bệnh nói, các thuốc của bản hiệu bổ uống là khỏi. thuốc lậu 1$00; Tim-La 2$00 1 lọ, khi mua gửi lính bảo đảm ngân; bảo lại: 6 Hàng-Hương Phanthiết, Quảng Lợi Chợ Gòm Phanrang, Mai Linh 60 Avenue Paul Beauchet Haiphong và đại-lý Huế, Saigon, vân vân.

Hội-chợ Quảng-ngãi

(Tiếp theo trang 1)

người nói: «chỗ đề gắng hay chương cho những ai được thưởng».

Đi thẳng về phía Đông, thì thấy căn nhà để làm căn khẩu đến vô và hai bội; nối theo căn nhà nầy là gian hàng khách sạn của hiệu Tân Sanh ở Thu xà, bán đủ các thứ đồ ăn, uống, cơm: Tây, Tàu, Annam. Các gian hàng các tỉnh, thì gian hàng tỉnh Bình định, có các đồ công nghệ, như bàn Sông thân, nón Gò gừng, các thứ đệm, giép, chổi, bàn chải, làm bằng dừa, hàng tơ lụa, vân vân....

Gian hàng tỉnh Quảng ngãi có các đồ công nghệ, như đồ gốm Mỹ thiện, các kiểu đường phèn, đường bông, máy tiện đồ kim khí và ống bễ máy của Nguyễn-thanh-Tiêu, máy mác nước của Huỳnh-quang-Bá, máy đồ đèn sáp của Ngô-hữu-Châu, cùng ống thụt nước chữa lửa làm bằng tôn v. v... có nhiều kiểu tinh xảo.

Tỉnh Quảng nam (không chưng đồ công nghệ toàn tỉnh). Các gian hàng tư, có nhiều gian bài trí có vẻ mỹ thuật, như gian bày đồ đồng, đồ khảm, đồ sứ, đồ máy, của Phước hiên (Faifoo) đồ thêu và hàng tơ lụa của Nguyễn-văn-Vũ. Bảo kỳ, có bàn tủ và xa lông cẩn sừ của hiệu Mỹ hòa (Nam định), bao tay của Phan-nhựt-Tân (Faifoo). Nước mắm Đồng hới, chuối ép Vinh Mậu (Tam kỳ)... Phần nhiều là đồ Bắc kỳ được công chúng hoan nghinh, mà các gian hàng thì đồ Bắc kỳ cũng chiếm đa số, đủ thấy công nghệ Bắc kỳ có tấn bộ nhiều!

(Còn nữa)

Sách tặng

Nhà sách Nam ký ở Hanoi mới gởi tặng Bản báo quyển «*Nói giống tốt*» của cô đỡ Trần-phi-Kiều soạn. Sách nói về đều phát minh của giáo sư H. Knaus, dạy cho người ta biết cách sanh con được khỏe mạnh. Khổ vừa, dày 227 trang, giá bán 0$40.

Vậy có lời cảm ơn hiệu Nam ký và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

Trong nhà trong cửa ai ai cũng phải có sẵn

THUỐC HƯỚN PASTILLES VALDA

Động khí, có con nít đi hợt, khi có ông già bà cả rủ về. Cũng có người phải đi ra, tới sở làm.

THÌ DÈM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm cho thơm cổ thơm hơi khỏi bịnh, hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Kí sổ mũi, đau cổ, mất thở, ho đàm, tức ngực, cảm, sốt.

MÀ NHỚT LÀ PHẢI NHỚ

dùng lấy một thứ

THUỐC HƯỚN PASTILLES VALDA

nhãn THÔI

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

- VALDA -

MỚI THIẾT PHẢI

KHO CHUYỂN

Sớm mai 23 Août, không biết vì cớ gì, viên hạ-sĩ-quan Chasseur tại thành lính Pháo thủ 11e R. I. C. ở đại lộ Narodom (Saigon), đang đang lục bắn vào đầu 2 phát tự tử.

Chở vào nhà thương một chốc thì chết.

Sớm mai 19 Août, một toán độ 1.500 dân quê ở miền Châu-giốc (Nam kỳ) kéo nhau tới trước đoàn xe của quan Toàn-quyền đi kinh lý, đưa đơn yêu cầu nhiều đều, như: thi hành nghị định giảm thuế của quan Thống đốc Pagès; cho tự do báo giới; tự do lập-công đoàn... Quan Toàn quyền có cho bắt 6 người đại biểu và giải tán đám hiểu tình. Hiện 6 người nầy đã giải về Saigon.

Nhựt bản phá tung tung, Tàu lần nầy quyết hợp sức chống. Các chú khách làm ăn mọi nơi đều bàn định giúp nước. Tại Haiphong, Huế-kiều đã góp 20 phần tiền ăn hằng ngày gởi về giúp nước.

Bản bộ Thuộc địa Pháp gần đây được nhiều đơn nài của Trung, Bắc-kỳ gởi qua kêu nài oan vì bị lạy trùng lên đến nước Godart.

ĐÀN ÔNG THẬN HƯ

THUỐC LƯỠNG NGHI BỔ THẬN

của Lê - huy - Phách là thứ thuốc «bổ thận» hay nhất ở xứ này!

Thận là cơ quan bộ trọng cho sự sinh dục của đàn ông. Thận suy sinh nhiều chứng: đau lưng, váng đầu, rụng tóc, mờ mắt, ù tai, thân thể đau mỏi, buồn bã chân tay, tiểu tiện khi trong khi vàng, tinh khí loãng... hoặc sinh ra mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, nhiệt tinh, lãnh tinh, liệt dương. Các bệnh nầy đều làm kém đường sinh dục.

1) *Di tinh*. — Khi cường dương, không cứ lúc nào, tinh khí không kiềm được, mà tiết ra.

2) *Mộng tinh*. — Khi ngủ tưởng giao hợp với đàn bà, tinh khí chảy ra.

3) *Hoạt tinh*. — Tinh khí không kiềm. Khi giao hợp tinh khí ra mau.

4) *Nhiệt tinh*. — Tinh nóng.

5) *Lãnh tinh*. — Tinh lạnh.

6) *Tinh khí bất sự nạp tử cung*. — Tinh khí rỉ rỉ, không bắn vào tới tử-cung.

7) *Liệt dương*. — Gần đàn bà mà dương không cường được.

8) *Sau khi khỏi bịnh phong tình*. — Đau lưng, rụng tóc, váng đầu, khắp thân thể đau mỏi, mệt mỏi đầu, tiểu tiện có ít vần...

Có các bệnh kể trên dùng LƯỠNG NGHI BỔ THẬN số 20 của LÊ-HUY-PHÁCH đều khỏi cả. Bệnh lâu năm lắm cũng chỉ dùng tới 2, 3 hộp đã thấy hiệu nghiệm lạ thường! Giá 1$00 một hộp.

Thuốc nầy bào chế rất công phu có vị phải tẩm phơi hàng tháng để lấy dương khí; Có vị phải chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thổ khí. Thuốc nầy làm toàn bằng những vị thuốc làm cho thận bổ được sinh khí, cố tinh, và đứng nhất là vị «bổ cốt thận». Công hiệu của thuốc nầy không phải là nhỏ vì nó giúp cho mọi người được hoàn toàn như ý!

ĐÀN BÀ BẤT ĐIỀU KINH

Uống 1 hộp thuốc «Điều-Kinh» của LÊ-HUY-PHÁCH khỏi ngay

Kinh bình khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc 2, 3 tháng mới hành kinh một lần, hay thấy kinh 2, 3 lần trong một tháng... tức là kém huyết mà mắc bệnh bất điều Kinh đã không điều, còn sinh ra nhiều chứng: vàng đầu, ù tai, chóng mặt, mỏi xương sống, ăn ngủ không điều hòa...

ĐIỀU KINH CHỈNG NGỌC số 83 giá 1$50. Riêng dùng cho các bà đã có chồng mà mắc bệnh Bất điều. Dùng một hộp thuốc này kinh điều ngay, lại mau có thai.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1$00. Riêng dùng cho các cô chưa có chồng. Dùng một hộp thuốc này kinh nguyệt điều hòa, lưng thêm sức lực, khỏe mạnh luôn luôn...

LÊ-HUY-PHÁCH

N° 146, RUE DU COTON, 146 — HANOI

ĐẠI LÝ Ở TRUNG-KỲ. — Thanh hóa: Thái Lai 72 Route Mandarin. Vinh: Sinh Huy 50 phố gare. Huế: Văn Hóa, 29 Paul Bert. Qui Nhơn: Trần văn Thông 87 Khải định. Quảng-Ngãi: Lợi-Hưng Route Colonialé 1. Thanhtrung: Hg. Đình Tuyển Kaldner tonkinois. Tuy hòa: Hg. Thiều. Nhatrang: Nam Hàn được phòng. Phanrang: Hoàng Tô-vân. Phanri: Ích-công-thương-cục. Faifoo: Châu-Lâm, 202, Pont Japonais. Tourane: Thái quang Khánh. Vì khắp các tỉnh lớn Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-miên đều có đại lý cả.

THƠ TÍN

Ô. Mai Linh. Hải phòng.
Được mandat 2$22 trả tiền báo Đại lý rồi.

Ô. Ng. n. Sanh. An quế. Nam đàn. Vinh
Được mandat 2$ đến 31-12-37 cho thiếu 1941

Ô. Trần minh Tính. Bình khê. Phú phong
Được mandat 2$ đến 10-2-38 cho thiếu 43.

T. B.

Rượu - Chồi Hoa - Kỳ

Sinh-đẻ, Tê-thấp, Tập-vẽ, Sai-gân tim-thịt, Chảy-máu đứt-tay, Cảm-hàn cảm-thử, Sổ-mũi hắt-hơi, Đau-xương đau-mình, sáng dậy đau lưng theo điều kiểu hiệu.

Muốn mua hỏi ở các nhà Đại-lý bán thuốc PHÒNG-TÍCH «CON-SHIM».

Lần thứ nhứt

Y-HỌC ĐÔNG-DƯƠNG

Làm chấn động nước Pháp, đây là bức thơ ở Marseille gởi máy bay về khen thuốc Sưu-Độc-Bá-Ứng Hoàn hiệu Ông-Tiên, nên người mắc bệnh phong-tình, chẳng luận nặng nhẹ mà chưa dùng đến thuốc này, chúng tôi dám quả quyết rằng chưa chắc dứt tuyệt nọc.

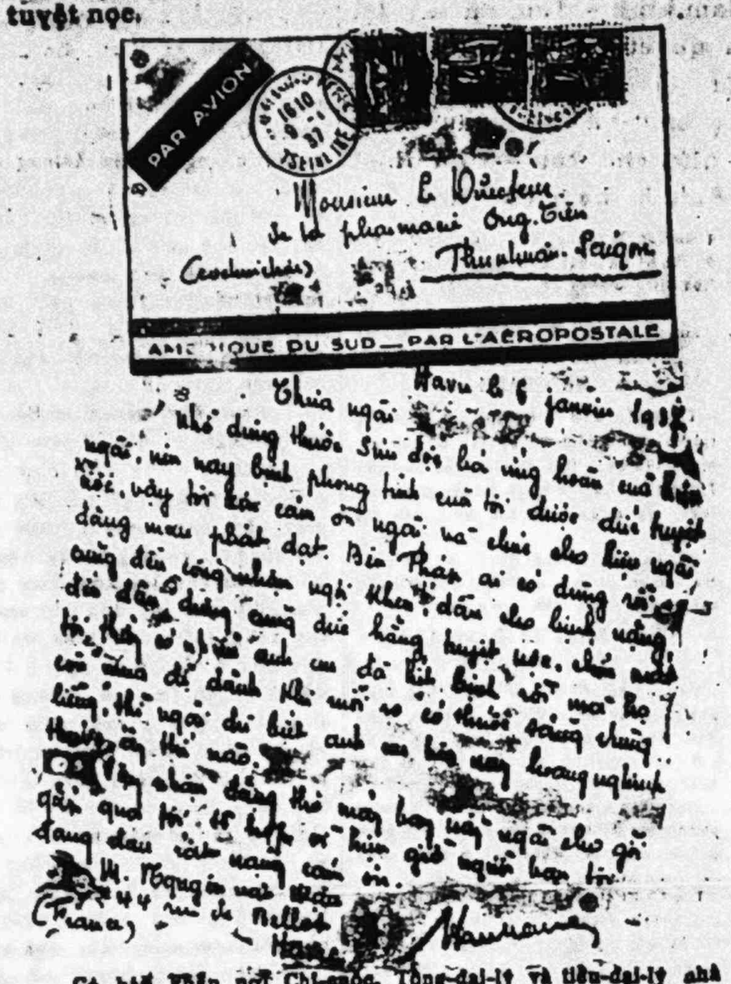

Có bán khắp nơi Chi-cuộc, Tổng-đại-lý và tiểu-đại-lý nhà thuốc Ông-Tiên.

CHI-CUỘC TRUNG-KỲ

VINH	TOURANE	QUẢNG-NGÃI	QUI-NHƠN
59, Rue Maréchal Foch	Rue de Verdun	Rue de Cửa-Tây	Rue Gia-long

TỔNG-ĐẠI-LÝ

HUẾ	NHA-TRANG	PHAN-RANG
Vĩnh-Tường	Vương-gia-Bật	Tô-Sơn
PHAN-RÍ	PHAN-THIẾT	PAKSÉ
Trần-Viên	Nguyễn-văn-Phát	Lê-khắc-Nhơn

TIỂU-ĐẠI-LÝ

Phanthiết: Lê nam Hưng, Huỳnh Ngân; *Cho-Lớn*: Nguyễn tấn Hựu; *Phanri*: Trương trọng Hy, Hiệp Bửu, Hồng Ngọc, Nguyễn Vị, Trương Phát, Tân Thành; *Bingiangong*: Phạm trung Chánh; *Ninh*: Nguyễn viết Hoàng; *Tourcham*: Nguyễn văn Thới; *Phanrang*: Đỗ Quang; *Sanghơ*: Cô Ba; *Ninh-hòa*: Quang sanh Hòa; *Buonmethuột*: Nguyễn văn Chương; *Tuy-Hòa*: Vĩnh Thái; *Phú-Túc*: Đội Chân; *Tuy-hòa*: Nguyễn xuân Thiều, Hậu Sanh Được Phòng, Võ thị Trung, Đỗ Long (Cung Sơn), Nguyễn Khôi (Tiệm Anh), Huỳnh Sỹ (Thạnh Thanh); *Tuy-an*: Hiệp-Thành; *Song-cầu*: Nguyễn-hữu-Tín; *La-Hai*: Phạm-hữu-Lễ; *Phú-Phong*: Vạn Phước Thành, Huỳnh-Chính; *Đông-Phú*: Nguyễn-Hòa; *An-Khê*: Bùi thế Viên; *Pleiku*: Nguyễn Cửu Bá; *Kiến Đức*: Nguyễn Đăng; *Thanh-Tịnh*: Nguyễn Thể; *Kontum*: Nguyễn năng Đức; *Bình-định*: Nguyễn Liên; *Sơn-Đốc*: Lê văn Công; *Phú-Mỹ*: Nguyễn Tín; *Bồng-sơn*: Nam Thanh; *Tam-quan*: Huỳnh văn Trân; Lữ Thông; *Đức-Phổ*: Nguyễn Thứ; *Iru-Ont*: Nguyễn Truyền; *Mo-Đức*: Nguyễn Trân; *Sông-Vệ*: Đồng An; *Tân-Xã*: Tuyên Hiệp; *Cây-Mít*: Mỹ Lợi; *Sa-gia*: Tân Hưng; *Dong-Ka*: Chế ngọc Liên; *Iro-Song*: Hào Anh; *Châu-Ổ*: Truyền Phát, Nguyễn Hiền; *Tri-Bình*: Chân Ninh Bá, Trần hòa Thành; *Diêm-Phổ*: Trần cửu Chân; *Tam-kỳ*: Nguyễn Thế đắt Lem; *Cây-Dưa*: Nguyễn thanh Tích; *Ke-Nha*: Cẩm Bình; *Việt-An*: Khắc Tường; *Iro-Kiou*: Thân đức Biên; *Kỳ-Lam*: Nghĩa Hiệp; *Fetyoo*: Sinh hay Đường; *Tourane*: Phan ngọc Long, Trần ngọc Thanh; *Cửa-Hàn*: Võ hữu Sang; *Hoi (An-Cựu)*: Đặng xuân Thụy; *Mỹ Xuyên*: Nguyễn Sinh Thông; *Mỹ-Chánh*: Hàng Cửu Quang; *Quảng-trị*: Thông-Hoa; *Đông-hới*: Nguyễn huy Khuận; *Thanh-hóa*: Si-Long; *Kho-Sanh*: Nam Thao; *Mường-Phong*: Nguyễn văn Nguyên; *Savannakhet*: Nguyễn văn Cân; *Strungtreng*: Lư văn Tâo; *Tankhek*: Đào Tiến; *Vientiam*: Đào Trí, Phan thị Lộc.

Hơi người bị bệnh hen, nên thở cho dễ chịu!

Thật không gì khó chịu bằng sự khó thở! Lúc đi, lúc chào thang gác, hễ khó thở thì ho sù sụ người khọc nhổ luôn, chả làm sao cho người được.

Biết bao nhiêu người có bệnh hen, bệnh ho ra đờm sẽ khỏi đau đớn khổ sở nếu chịu chữa bằng thuốc «Sirop des Vosges Cazé». Thuốc ấy đã chữa khỏi rất nhiều người, có nhiều thư cám ơn làm chứng.

Hơi người bị bệnh hen, bệnh ho ra đờm, trông người ta đi lại nhẹ nhàng mà không ăn ngủ được như vậy sao?

Nhà các người muốn được như mọi người, nếu muốn biết đã các sự vui sướng ở trên đời, nếu muốn sống thì nên theo lời khuyên của chúng tôi: uống thuốc ngọt Vosges Cazé.

Sự đau đớn sẽ chóng hết ngay, thở được nhẹ nhàng dễ chịu, vì thuốc ngọt Vosges Cazé không thể nào không chữa khỏi bệnh ho sổ mũi, bệnh hen tức ngực, nghe như gió thổi trong ngực và ho cả ngày.

Sirop-Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu CAZÉ, Pharm. 02 bis, Avenue de Châtillon, Paris

Cáo bạch

Các nhà buôn nên biết...

Mỗi nhà chỉ mất có năm (5) xu tem gửi thơ về lấy mẫu và giá bằng ngay thời sẽ được giá bạ, kéo ít ngày nữa thời giá lại cao hơn.

Nhân tiện xin giới thiệu với các ngài nhà AN-THÀNH mới nhận thêm được máy làm áo chemisette ở Tây gửi về, nên lại mới chế ra các kiểu áo chemisette Croisée lối mới rất đẹp, phần nhiều các bạn trẻ về phái dân mới rất ưa kiểu Croisé AN-THÀNH.

AN-THÀNH có bán các thứ lĩnh lụa Nội-hóa, các thứ áo chemisettes, Croisées, Pullovers, Chandails, quần tắm bằng coton và laine, các thứ tất Sport và tất kaki nhà Binh hiện nay đang dùng nhiều, còn nhiều thứ hàng khác.

Bán buôn giá đặc biệt.

AN-THÀNH

N° 41, Rue de la Soie, 41 — HANOI

Trời nóng giết người

Các nhà có con nít nên để ý

Các nhà khi trời độc địa nóng ấy, nên con người mà phát là trẻ con thường hay sanh ra ban ngoài, ban trắng, ban đỏ, ban đái, trái trời, trái ngứa, trái giống, v. v... làm cho nóng nảy trong mình như lửa đốt, hay là con nóng cơn lạnh, miệng trời khô khan khát nước, nhức đầu, tê chi rã liệt, nếu không gấm trị để lâu nhập vào Tâm, Can, Tỳ, Phế làm cho nóng mê man, ốt, nội xâm, hết cứu nguy hiểm nhơ tánh mạng vô chẳng, hãy dùng thuốc THỐI NHIỆT TÁN hiệu ÔNG-TIÊN trong 5 phút hết liền. Chắc như vậy. Mỗi gói: 0$10.

Người kén xổ cách nào?

Dùng thuốc tiêu xổ hiệu ÔNG-TIÊN chẳng động vì không đáng không hết, không phạt tỉ, không đau bụng, khỏi cần kiêng cữ, lúc dùng có việc ăn uống như thường, nó xổ vô số đàm đặnh phần đo và nên lắm. Mỗi gói: 0$10

Thuốc ho bổ phổi hiệu ÔNG-TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho cảm, ho cảm, ho hen, ho có đàm hoặc không đàm cũng tân bà có thai mà ho, ho cần hậu, dùng đến thuốc này, quí Ngài chẳng cần vui lòng khen tặng vô cùng. Mỗi gói 0$10. Có bán khắp nơi và hai chi cuộc Saigon, 228, rue d'Espagne, Dakao, 186, Boulevard Albert 1er bán chạy nhất.

Đĩa hát VICTOR
Phụng - Hào 1937

Miles Phùng-Há, Tư-Sạng.
M.M. Năm-Châu, Tư-Út ca nhiều bản mới đặc sắc. Đĩa hát bộ Saigon TÂN-THÀNH-BAN danh tiếng nhất ở Nam-kỳ. Hướng-đạo, hát Cao-Miên, đờn ngũ âm.

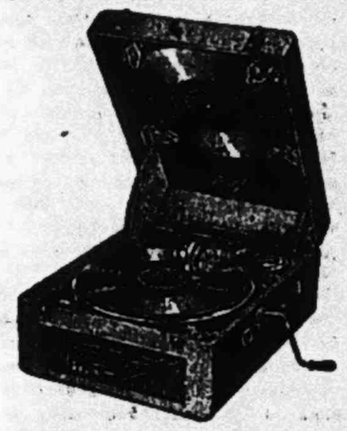

Đại-lý đĩa VICTOR, máy hát DOUGLUS và máy VICTROLA

RCA

LÊ-VĂN-TÀI
82 — rue G. Guynemer, — 82,
SAIGON

Các Ngài nên DÙNG
những RƯỢU HẢO HẠNG
làm ở hiệu PHÁP

Rượu vang hảo-hạng *BORDEAUX* trắng và đỏ
Rượu vang tốt *BOURGOGNE* « Chauvenet »
Rượu bọt *MOUSSEUX* comte de *VILLIERS*
Rượu sâm-banh *CHAMPAGNES CHARLES HEIDSIECK* ou *LOUIS D'ARZELLES*

BÁN Ở HIỆU

POINSARD & VEYRET

HAIPHONG — HANOI
và các hàng tạp-hóa to.
Représentant pour l'Annam
Trần-Cương — Rue Verdun — TOURANE

NHÂN-TẠO-HUYẾT
BỔ HUYẾT-SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thân-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung túc — Ăng-dụng đặc biệt là sải, được vi-ùng LẬU và GIANG-MAI, và các hàng sải, lở, ghẻ — Già suy yếu, trẻ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an thai — Ở cử dùng chóng đỏ da, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHÚ

CỐ-TINH BỔ-THẬN
THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ: Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi sơ phát: đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm bao mộng-mị sản sản.... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 6$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thư minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau:

« .... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge du sang) tươi tốt, « trong sạch và sát trừ được vi-trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN:

« .... Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM mật ong v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG
N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA!...

MUỐN: TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG:

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

Biết chắc dùng mãi.
Đâu đâu cũng sẵn có
SHELL

SỐT RÉT LÂU NGÀY RẤT CÓ HẠI ĐẾN THÂN THỂ

PHÁT - LÃNH - HOÀN ĐẠI - QUANG

Trừ khỏi bệnh sốt rét rất hay,— Phàm những chứng sốt rét có cơn, sốt rét lâu ngày, sốt rét liên miên, sốt rét ngã nước, (rét rừng) rét nhiều nóng ít, hay là rét ít nóng nhiều, hết thảy các chứng thuộc về ngược tật, hễ uống thuốc Phát-Lãnh-Hoàn Đại-Quang đều khỏi hẳn, trừ tuyệt nọc rét, không khi nào phát lại. Nhứt là ở những mạn ngược, sơn lam chướng khí rất nặng, nên hay sinh ra chứng rét rừng, nếu trữ sẵn thuốc này mà phòng thân thì chẳng lo chi hết.

Mỗi lọ giá: . . . . . 0$10 — 12 lọ giá. . . . . 1$00

KHẮP CÁC NƠI TRONG CÕI ĐÔNG-PHÁP ĐỀU CÓ ĐẠI-LÝ

ĐẠI - QUANG DƯỢC - PHÒNG

29 — PHỐ HÀNG NGANG — HANOI — GIẤY NÓI SỐ: 805

Tiểu-thuyết «Sư Đầu Quái Hiệp» đã ra số 7 đề biếu không. Xin nhớ đón xem.

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Le Gérant HUYNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org